

В 1885 році східна Галичина дісталася більше від західної (в порівнянні до просторони) о 402 тисячі³⁾ корон, з чого західна заплатила східній 123 тисячі корон.⁴⁾

(Кінець буде).

Страйкові процеси.

Дня 25. вересня с. р. відбула ся перед трибуналом окружного суду в Тевнополі карна розправа против десяткох селян страйкарів в Базара, а то против 1) Ананії Кріля, 2) Дмитра Мотузи сина Петра, 3) Романа Кунда, 4) Даника Барана, 5) Казимира Барицкого, 6) Івана Новицкого, 7) Дмитра Мотузи сина Василя, 8) Ілька Марича, і 9) Михайла Шевчука.

По переведенню розправи видав трибунал вирок, що всіх обжалуваних увільниє від злочину, а зате узнає їх винними противини і засуджує на кару від 10 днів до 4 неділь арешту.

Обжалувані вирок підняли і пішли на кару. Боронив їх А. Гриневецький.

Того самого дня і перед тим самим трибуналом відбула ся карна розправа против Микити Батюка і Ілька Середи, селян страйкарів з Гриньковець, обжалуваних о злочин.

В акті обжалування так описує ся злочин. Микита Батюк, стрінувши Філька Комара, як ішов до роботи на двірський лан в Гриньковцях, почав наперед єго намовляти, щоби вернув ся і прилучив ся до страйкарів, а коли се не помогло, тоді обжаловані загрозив ему, що як лиши буде робити при двірських життях, то знищить ему тютюн в огороді та розірве ему дах на хаті. — Мария Криш, котрій задля того, що не прилучила ся до страйкарів, але ходила жати на двірський лан, якийсь невисліджений виновник наробы в городі школи і повибивав шиби, стрінула зараз на другий день обжалованого Ілька Середу, котрій знаєчи о тім всім, грозив їй словами: „ідіть жати, тої ночі буда змова, що ще більше будуть робити школи, як до тепер робили, — сеї буде більше!“ Так Філько Комар, як і Мария Криш перепужені повисилою грізбою та досвідчивши вже на собі і на інших, що від грязби може кождої хвили прийти до діла, бо страйкарі добре пильнували тих, котрі мимо того ходять на роботу, занехали дійсно дальшу працю в полі на двірськім лані.

По переведенню розправи трибунал видав вирок, що Микиту Батюка узнає ся винним злочину і за те засуджує ся его на 4 місяці тяжкої вязниці; Ілька Середу узнає ся винним переступства і засуджує на 8 день арешту. Оба обжалувані були ув'язнені і тому вирок приняли. Боронив обох А. Гриневецький.

Дня 23. вересня с. р. відбула ся перед трибуналом окружного суду в Тернополі карна розправа против десяткох страйкарів з Лятача, а то против 1) Теофіля Сандецького, 2) Василя Данилейка, 3) Івана Шугаївського, 4) Гната Тремблюка, 5) Василя Черницького, 6) Мечислава Литвинчука, 7) Петра Скибинського, 8) Якима Аксенина, 9) Дмитра Микитина і 10) Петра Черницького, обжалуваних о злочин з §. 98. — а). з. к.

Всі обжалувані дрібні господарі а при тім зарібники, всі жонаті і майже всі батьки, дітім; вчислені під 1) 3) 6) латинники, всі інші Русини руского обряду.

Обжалуваних боронив безплатно адв. др. Чикалюк. По переведенню розправи трибунал увільнив Дмитра Микитина від всякої вини і кари, против Аксенина відложив розправу, бо ему ще не доручено акту обжалування; всіх інших обжалуваних засудив трибунал на кару арешту, а то Петра Черницького іа оден місяць арешту, а інших по 14 день арешту. Обжалувані вирок приймили.

Хлопський страйк.

В сих дніх був хлопський страйк в Болестрашицах — одна миля від Перемишля.

До страйку змовлялися люди уже давно, бо таможний посер Шпрунг, (пейсатий жид) є в селі дуже не люблений, а навіть зненави-

¹⁾ В порівнянні до просторони. ²⁾ В сім році з. Г. дісталася на дороги менше від східної. ³⁾ 401.954 кор. ⁴⁾ 123.143 кор.

дженій. Болестрашицким робітникам платить усе менше, як посторонним, і ще з них насъмівається, що „без них обіде ся, бо мас „вобсе lidzi“. За школу, коли злапає корову або коня, то каже платити собі по 5, 10 а навіть 20 срібних. При тім всім страшно клене при роботі, так що аж гидко слухати, а наставниками суть самі клапчасті жидки, і тії з робітниками дуже зле обходять ся. Так само сам Шпрунг і его пейсате потомство. А се дуже богатий жид і вже чекає з грішми, коли купити Болестрашичі на ліцітациї (звиж 1000 моргів землі, власність дідички Лемпіцкої). Головно тягне з горальні і випасу волів, для того самих бульб управляє около 20 моргів

Отже тепер при копаню бульб застрайкували місцеві робітники і жадали такої самої платні для себе, як для посторонніх (з Валеви і Вишнівич). Двох місцевих хлопів: Петра Масика і Михайла Генсьорского, жандарм арештував і скованих попровадив до Перемишля. Закидуєш ім, що вечером побили чужих робітників, що вертали від Шпрунга від бульб. Шпрунг підвісив уже платню від копаня бульб на 50 кр. (1 корону) робітників за день, і вже потроха люди йдуть до роботи, але посторонніх нема, бо бояться ся.

Війт Теодор Дмитраш, звісний повітовий хрунь і махер виборчий, тримає сторону двора і за те мас у жиле велику ласку.

„Добрі ради“.

Так називає ся книжочка, котру написали пани на те, аби народ збаламутити. Ті „Добрі ради“ хочуть вмовити в хлопів як в чорга хробу, що страйкувати не вільно і що за страйк є кримінал. Ті „Добрі ради“ пишуть, що як більшо було страйкувати, то люди не сиділи бі тепер по криміналах. Тимчасом хлопи знають, що як хто сидить через страйк в криміналі, то тілько тому, що жандарм, або хто інший доне до уряду, що він грозив бійкою, або й бив тих, що псували страйк. Тепер всі хлопи вже знають, що страйкувати вільно, тілько не вільно нікого силувати до страйку, ані навіть грозити, бо за се є кримінал. „Добрі ради“ вже не здуриять розумного хлопа.

„Добрі ради“ пуджають хлопів машинами а найбільше мазурами. Ну, ну! не знаємо, чи пани схочуть другий раз кликати мазурів! На мазурах они етратили більше, як були бі стратили, коли згодилися на жаданя страйкарів.

„Добрі ради“ брешуть, що з Відня приїхала якася комісія, зачала доходити правди і позамікала агітаторів. Чому „Добрі ради“ не пишуть, де була та комісія з Відня, бо жаден хлон не бачив єї на очі. Народний комітет телеграфував до міністерства аби при слано комісію з Відня, котра розслідула би хлопські кривди. На превеликий жаль, така комісія не приїхала.

„Добрі ради“ пишуть, що тепер хлопи нарікають, що повірили агітаторам і страйкували. Тим часом з ріжких сторін краю доносять нам, що тепер при копаню картопель платять два рази тілько, що тамтого року.

Найбільшим лайдацтвом в „Добріх родах“ є рада, аби хлопи кожного, що буде наявляти до страйку звазали і відставили до староства. Огже знайте хлопи, що „Добрі ради“ хочуть вас відхнати в нещасті, хочуть вас впакувати до криміналу!

Хлопи! Знайдите, що цісарське право, іменно параграф 93 карного закона каже, що як хто другому в який небудь спосіб унеможливить ужите своєї особистої свободи, той за злочин публичного насильства, може дістати від шести місяців до року криміналу!

Як натрафите на дурня, котрій не знає права, то Вас може омине кримінал. Ale „агітатори“ звичайно знають право. Як зважите і відставите до староства „агітатора“, що знає право, то „агітатор“ завдасть Вас до суду і Ви можете дістати цілій рік тяжкої вязниці. „Добрі ради“ хочуть Вас відхнати в нещасті, тож не слухайте „Добріх рад“.

„Добрі ради“ радять Вам також „буком гнати з села“ тих „зліх духів“, що намовляють хлопів до страйку. Отже нехай кождий знає, що вигнати можна когось з власної хати, але з села не вільно нікого виганяти. Наша конституція каже, що кождий австрійський горожанин може ходити по цілій Австрії і навіть жандарм не може нікого вигнати з села, як він має свої панери і як не є жебраком. Як би хотів зі свого села такого чоловіка, котрій має панери і може виказати ся хто він і звідки він, то за те є також кримінал. „Буком“ то навіть волоцюги не можна вигнати.

Стережіть ся отже тих „Добріх рад“ як холери, бо то брехня, що книжочку видав „хлопський“ комітет. „Добрі ради“ видав панський комітет, аби хлопів збаламутити і засіяти між ними незгоду.

Що чувати в сьвіті.

В нашій Австрії тепер спокій, але він мабуть за пару днів скіниться, бо доносять, що за пару днів буде скликаний парламент. Тепер різні партії приготовлюють ся до борби в парламенті, приготовляють до неї правительство. Чехи грозять, що як правительство не зарядить, аби у всіх урядах Чехії урядовано по чески, то они зроблять в парламенті обструкцію. Німці знов грозять, що они зроблять обструкцію тогди, олі правительство дась Чехам се, чого они домагають ся. Деякі газети пишуть, що президент міністрів має вже за пазухою письмо цісаря, в котрім цісар позволяє Керберови розігнати парламент, скасувати теперішній конституцію і розписати нові вибори на підставі загального голосування.

В Загребі, головнім місті хорватського краю вже скінчили ся процеси против учасників розрухів в дніх 31. серпня, 2. і 3. вересня. Деяких увільнено, а деяким суд дав по кілька місяців вязниці. Причиною розрухів була ненависть між Сербами а Хорватами. Серби і Хорвати суть дітьми одної матері, бо одні і другі говорять одною мовою. Ріжниця між ними тілько така, що Серби суть православні, а Хорвати католики. хоч одні і другі говорять одною мовою, хоч їх деякі уважають за оден народ, то мимо того они ненавидять ся так, що оден коло другого жити не може. Загреб є хорватське місто і Сербів там дуже мало. Зачало ся від сварки в газетах, а скінчилось великою бійкою на улицях. Товни Хорватів нападали на сербські domi і сербські склепи; вибили множеством шиб, знищено богато мешкань, розвалено кілька домів, а одного Серба убило на смерть. Війско і віймковий стан привернули лад. Тепер і процеси покінчено, та виновників розрухів, очевидно тих, котрі дали ся зловити позасуджувано на вязницю.

В Туреччині віл довшого часу кипить між народами, невдоволеними з турецьких порядків і з поступування турецьких властей. Найбільший рух є в Македонії, де живуть християнські народи, а найбільше Болгарі. В болгарськім княжестві утворився македонський комітет, котрій агітує в Македонії за тим, аби Македонці скинули з себе турецьке ярмо і прилучилися до Болгарії. Македонський комітет збирася також гроші на єю агітацію і на оружие. В послідніх часах комітет зачав дуже сильну агітацію за повстанем, а навіть вислач до Македонії кілька узброєних ватаг болгарських під командою болгарського полковника. В Македонії вже збунтовалося кілька громад і в кількох місцевостях вже прийшло до бійки з турецким війском. Турецке правительство стягає до Македонії війко, аби здавити бунт.

Окрім Македонців, бунтують ся також Альбанці, котрі хотіли вирізати всіх християн. Держави домагаються ся від турецького правительства, аби оно пильнувало Альбанців і не позволяло їм робувати і палити. Ale турецке правительство безсильне, бо турецькі вояки тримають з Альбанцями і разом з ними нападають на християнські села. В додатку турецке війско мусить робувати, бо вояки, а навіть офіцери не дістають по кілька місяців платні і не мають з чого жити.

Генерали Бурів їздять тепер по Европі і старають ся зібрати гроші на відбудоване знищених війною господарств і на запомоги для вдовиць, сиріт і калік. Цілій Трансвааль і Оранія виглядає тепер як пустиня, а народ терпить крайній нужду. Англія ошукала Бурів, бо коли підписувала мир, прирекла помилувати всіх арештованих за державну зраду і обіцяла помилити в урядах мову Бурів. Тимчасом о помилуваню тепер нічого не чути, а в урядах мас бути заведена англійська мова. Навіть не хочує дати тілько грошей, кілько обіцяно на відбудоване буреких господарств.

В Америці є кілька націй малих держав, в яких ніколи нема спокою. Як не в одній, не в другій, то певно в третій або в четвертій є революція. А крові там не жалують. За найменшу дрібницю там не лише ножі або шаблі,

але армати в роботі. Причиною всіх революцій в малих державах американських, суть звичайно пани, котрі хотіли быти власні в свої руки. Такий кандидат на президента збере собі пару тисяч війска, або притягне до себе якого генерала правительства війск і домашна війна вже готова. Президент боронить ся так довго, як довго не відпаде від него решта генералів, або як довго бунту не утопить в крові тих, що проти него були збунтувалися. Чи оден, чи другий побідить, то на тім все потерпить край, бо по кождій такій революції виглядає як одно велике згароще. В послідніх часах вибухла така революція на острові Гаїті в Венесуелі. Кандидати на президентів по-притягали до себе частину правителствених війск і бути ся з тим війском, що від правительства не відстутило.

Особливо держава на острові Гаїті цікава тим, що там панують чорні. Колись і там білі були панами. Чорних Негрів спровадили там пані на невільників. Дикий народ Негрів довго робив неволю під панськими батогами. Але коли їм терпію не стало, збунтувалися і невільники стали панами. Негри вибрали президента і правительство з поміж себе а білим відобрали всякі права горожанські. Білий не має там права голосування, ні права бути урядником. Мимо того їм там лішче, як Русинам в Галичині.

ДОПИСИ.

Бобреччина.

Незнай з якого насіння, чи вітром гнилим, чи водою нанесеною, вивівся у нашім чисто рускім селі Гриневі, саморідний кацап Нікола Репен. Набравши ся великих мудростей під „вліннем“ „Руского Слова“, забагнув він конче впалити якусь брехливу допис до „Руского Слова“ в ч. 35 на Данила Шарабуру, начальника громади. Узброєний в повну зброяю кацапською тактикою, пише, що Шарабура, нач. гром., є великий український патріот, воює против кацапів і називає їх хрунами, з радниками ітд. Пише також, що Шарабура з початку провадив добре урядоване а тепер зіпсувся. Ще не було коли зіпсувти ся, бо ще не упили 4 місяці. Репен написав певно зі злости, бо перед 2 неділями приходив до Шарабури і гр. і хотів бути люстратором шконтра гром. Але Шарабура злапав кацапа за обшивку, тай викинув за двері. Дальше пише, що вночі з 29 липня на 3 серпня хотів порозкидав дорогоекзи по дорозі і нарівні богато встиду начальникові громади Шарабури. Може то він зробив се, гадаючи, що начальник заплатить кару. Також пише він, що при виборах до ради державної Д. Шарабура голосував на польського кандидата Ройовського. Тимчасом є съвідки, що се брехня Д. Шарабура голосував при виборах так, як ему наказував народний обов'язок а сего року був проводником при збираню складок на Академіків, сам ходив в село через ніч колядувати, не жалував своїх трудів, а призбирани гропі з коляди і добровільних датків відіслав до дирекції Дністра.

Брехливих дописів в Рускім Слові Д. Шарабура не простував, бо никода паперу, пера і атраменту на письмо до такої підліткової газети. Никола Репен читає Р. Слово задурно тож мусить чимсь відвлячити ся і пише дописи. Колиж він має за мало розуму, аби написати щось путного і правдивого, мусить збрехати. На жертву вибрав собі Шарабуру, бо хотів, аби єго тато був начальником громади, а він сам писаром. Але штука не вдалася, отже Репен став кацапом і дописувателем Руского Слова.

З Сокальщини.

Наші академіки приїхавши на вакації не дармували. З початком серпня зібралися на параду до Сокалі і ухвалили їздити по селах і скликувати збори. Не вважаючи на жадні перешкоди, які робили найбільші кацапи, скликали кілька довірочних нарад. І так відбулися збори в Тудорковичах, Войславичах, Рожджалові, Волиці комаревій і Зубкові. Всюди виголошували академіки реферати будьто політичного змісту, будьто економічно-просвітного. На кожних зборах було много селян, котрі живо брали участь в нарадах і оказували свою вдячність тим, що для них трудилися. Обговорювало також справу страйків і деякі села постановили слідуючого року застрайкувати чи то за сіножати, чи так за визиски. Одно село ухвалило бойкотувати жидівських

крамарів і польську мову на кождім кроці. Всюди постановлено вписувати ся в члени Пресвіти. Кацапи побачивши роботу „пайдократів“ мало не показились, і зараз підняли скажений крик в „Рускім Слові“ і „Галичині“. Зробили і собі собрані в Ільковичах і ухвалили бити дружками „пайдократів“. О то просявши! А господин Головка з Конотоп в „Рускім Слові“ гавкає як пес на ланцюху і обкіндує болотом всіх визначніших Українців Сокальщини.

Хлоп-Народовець.

Стрийщина.

Тишовниця, котра повинна називати ся Темрявиця, є невеличким селом, має тільки до 50 нумерів, але хрунів є більше, як в якім великому селі. Попередній війт був взором хрунів, а громада до нині процесувався за свої гроші, та не знати, чи їх дістане. Тенерішні радні, всі фаміліянти, ідуть на руку теперішньому війтові, з котрого громада також не має потіхі. При виборах війт голосував на графа Дідушицького. Ладу в громаді нема ніякого. Не диво, що в нашім селі що-раз гірше; люди що-раз більше бідніють, а богатіють жиди, котрі тут мають два склепи, шинок і трафіку.

Іцик Гальперн, син пахтяря Зельмана Гальперна, заразом і ошікун, декотрих селян Трухова, такого самого нещасливого як напіше, прийшов не давно до нас ємаркатий, обдергти та босий, а нині обдергти та босі наші люди. У него красні корови випасаються на громадському пасовиску, красні меблі та вже і до 100 корін мас на кредиті між людьми. Самуель і Регіна Гімберг то уже не приступай, так поспаношили ся.

Кажуть люди, що як в селі є порядна школа, то бодай діти будуть мудріші як батьки. Але в нас хиба так не може бути, бо школа наша се мала, обдерта хатчиною, в котрій ні таблиці ні лавок порядних, ні съвітла. Огже не диво, що і наука не може бути добра, а учительки що півроку утікають з неї.

С ту нас вправді до 20 молодих господарів, котрі хотіли би помочи своїй громаді, але їх праця дуже а дуже тяжка. Одної неділі з'явилася у нас академіка, і люди зійшлися на запросині до школи, аби послухати съвіту, якого ще не чули і почути, що академіки будуть говорити. Прийшлю майже з кожної хати по двоє, по троє, були і такі, що з жінками і дітьми поприходили.

Коло години 3 вечером школа вже наповнила ся так, що решта людей стояли на околі, та тиснули ся до вікон.

Такого хорошого съвіту і такої хорошої бесіди наші газди досі ще не чули. Може лучі сонця засияють коли і над нашою нещасливовою Темрявицею, бо в деяких молодших газдів збудив ся жаль за так промарнованими літами в тій темноті.

Сей приїзд академіків страшенно не подобався жидам. Они всюди по селі агітували тай хотіли висъміяти їх, але не зі всіми газдами таке ім удалося ся, бо декотрі з молодших дали їм належиту відправу.

А тепер ми молодіші не закладаємо рук; ми власне тепер вислали проєсбу до головного видлу Просвіти у Львові, щоби нам помог отворити Читальню Просвіти в нашім селі. А як се стане ся, то може буде міг що ліпшого про наше село написати.

З Бучацького.

Начальник громади в Базарі купив собі фотографію покійника старости і умістив єї між образами в хаті, де є громадська канцелярія. Не знати, чи за старосту, чи до старости — молити ся начальник? Певно за него, аби ему Бог відпустив всі гріхи; за тих, що в минувшім році безвинно в арештах сиділи. Ми цікаві, кого по смерти начальника буде за него Богу молити ся. Певно ті хруні, що полишають ся. Видко, що базарський війт більше тужить за чортківським старостою як за мамою, бо о фотографію мами не старав ся. Навіть не старавсь довідати ся, де умерла і як умерла. Небіжку знайдемо на дорозі під жидівською хатою.

З під Скалата.

Дня 15. вересня переїздив я через Скалат, бо туди була мені дорога до Теребовлі. Вечером, коли місяць вже викотив ся на небо, почув я крик, съмхи і музику. Підіхав я під якусь скalu, а тут музика тве, а люди гуляють як шалені в відреставрованій корчмі, коло якої стояв ще обдергти вітровий млин. На

боці від тої скали лежав на мішку соломи якийсь чоловік, а коло него пасеть пара коней. Я спинив коні і питаю єго, що то за диво таке, що в будній день, коли всюди горяча робота, люди шалють в полі на скалі яких 4 гін від села? Сей чоловік розповів мені таке:

Тая скала і поле належать до Старого Скалата. Ті люди, що шалють, також зі Старого Скалата. Нині була тут толока, на котру жидівич скалатський казав посілакам скликати ціле село. Ся корчма і сей вітровий млин стояли кілька літ пусткою, бо они стояли на громадській скалі (пасовиску). Вітрак побудував був за дозволом громади батько теперішнього дідича. Тепер жид спривив нині дурним людям баль, дав пива, горівки і ковбас повний візок, а они за те дали єму самі цілій кавалок скали в поїданні; самі викопали два глинняники на своїм ґрунті для віdbudovani корчми, самі наvezli дубів для віdbudovani млина.

Батько того дідича вгав був з дурними людьми такої штуки що по скасованню панщини забрав цілу сю скалу з пасовиском в поїданні. Перед 25 роками знайшов ся в громаді такий чоловік, що додав громаді духа і громада випроцесувала скалу з 15 моргами пасовиска. Через 25 літ дивив ся дідич з жалем на се, як громадські пізаки тягли для себе користи за камінь з твої скали і він загадав підступом видерти бодай половину скали і пасовиска для себе. Він підмовив війта і сей позволив єму цоправити корчму і млин, та відгородити їх від решти громадського пасовиска. Дідич казав також війтovi, що ґрунт під скaloю належить до двора, бо „так мала показув“.

На другий день війт разом з дідичом кличуть того чоловіка, що має поле під скaloю і кажуть ему, аби до 14 день віддав панови добровільно три чвергі морга поля, бо інакше буде біда. Господар перехрестив ся тай каже, що той ґрунт єго, з діда прадіда. Жид з війтом знов повторили, що так мала каже. Як ті мани такі справедливі — каже міаї чоловік, що пас коні — як наш війт і дідич, то громада певно сгратить пасовиско, а холі ґрунт.

В Старім Скалаті до нині нема школи. Двох людей уміє читати, але їм дуже прикро жити між дачиною. Більше не міг я довідати ся від того чоловіка, бо нараз роздав ся з корчми сгратний крик і зойк. Мібуть між дикунами зачала ся бійка. Я затяг коні як пустив ся з гори, то аж оцілив ся в Скалаті, і доцерва там затих крик скалатських дикунів, котрі звінів мені в ухах цілу дорогу.

Подорожний.

НОВИНКИ.

СПРОСТОВАНЕ. О. Витовт Билинський парох в Коцюбинцях, просить нас о спростованні того, що наш дописуватель подав о єго особі в дописі з Гусятинщини. В дописі було сказано: „А треба знати, що о. Билинський рахував ся ніби до кацапів, але як прийшли страйки, і як „Галичанин“ став гавкati на хлопів, а потягати за панами то він наплював в очі всій кацапські зволочі і робив так, аби хлопам було добре, тай казав, що кацапи то злодії, шахраї і брехуни і що они рускому народові добра не хочуть“. На се о. Билинський заявляє, що він ренегатом ніколи не був, а також не сказав слів: „кацапи то злодії, шахраї і брехуни“.

— Хлопський бунт на Україні. В кількох повітах полтавської губернії знов вибухли грізні хлопські розрухи. Хлопи напали на панські двори. З Полтави і з Харкова спровадили против хлопів військо. Пишуть, що богато хлопів тяжко ранено.

Руске Товариство педагогічне у Львові помістило сего року в своїй бурсі 100 учеників рускої гімназії. Не треба богато цвітистих слів, щоби доказати, якої ваги є та бурса для нашої суспільноти. Число сто само собою говорить. Такого числа учеників не містить жадна бурса в Галичині.

Але вже в минувшім році мала бурса 3.000 К. довгу. А на сей рік, коли є в бурсі о 25 учеників більше, як минувшого року, може бурса попасті в ще більші довги, коли Він Родимці не підігрете єї так грошевими датками, як і натураліями! Комітет бурси вже раз відніс ся до Вас з зазивом, щоби ви не забуваєте на бурсу. А тепер ще раз звертає ся до вашої жертволовобивості: Збирайте і давайте на бурсу, та на бідних учеників, щоби з них витворити інтелігентних та съвідомих членів нашої суспільноти!!

Вже за вересень сего року мала бурса 18.00 К. розходу. Годі припустити, щоби учени зі своїх вкладок 12—20 К. місячно, покрили кошта видатків. А тепер коли зближається зима, коли ще і сьвітло і опал буде дорого коштувати, розходи бурси о много побільшать ся.

Родимці!

Коли Вам справді добро вашої Вітчизни лежить на серцю, коли Ви є справдішними патріотами не лише по словах, але і по ділах — покажть се!!

Позаяк вже лучило ся, що гроші віслані до заряду Бурси не наспілі на час, просить ся адресувати точно: Заряд бурси руского Товариства педагогічного у Львові, улиця Вірменська, ч. 2.

Комітет.

ЖЕРТВА СТРАЙКУ

ФРАНКО СКОЧИЛІС

з Львова,

порубаний гузарськими шаблями так, що з голови аж мозок витікав, помер в суботу дня 4 с. м.

Ф. Скочиліса порубано дня 1 серпня при шаржі гузарів на народ, котрий зібрався на нараду над угодою з паном. Пан не хотів дати, чого люди жадали, і так тревали переговори з годину. Нараз появився цуг гузарів. Люди розступилися під плоти, а цуг в'їхав на подвір'я фільварку. За гузарами надбігли дітища і баби, як звичайно цікаві. Через те товна зросла в четверо, бо люди вперше виділи гузарів. Гузари розтаборились на подвір'я, а 2-ох стало „fertig“ в брамі на варті, а 8-ох на дорогу. Жандарм зачав щось тоді говорити з війтом і лейтенантом і без ніякого завіздання ані остереження кинула ся нечайно патроль на людей, баби і діти, що розсвітили губи на них. Рубали шаблями. Люди втікали під плоти. Гузари переїхали рубаючи по людях вздовж улицею, а потім завернули і вдруге, кинулися з шаблями на людей, що втікли під плоти. Рівночасно друга частина гузарів вийшла нагло з фільваркового подвір'я і вдарила шаблями з другого боку на утікаючі діти і баби та хлопів. Взяли людей з обох боків, переїхали через людей два рази і впали за людьми в бічні улички.

Ранили дуже тяжко двох: Франка Скочиліса і Івана Стецка (бідних господарів, другий старий) розлупавши чашки. Допали їх під плотами. Навіть за плотами в коноплях досягали людей. Крім того тяжко ранено шістьох.

Оден з ранених, Франка Скочиліса вже помер. Ті селяни, котрі в наслідок страйків узискали підвищене платні, або інші які полекші, нехай знають, що ті здобутки окуплені великими жертвами других селян, а найбільшою є смерть Скочиліса. На могилі жертв виборів, пок. Стасюка руский народ здигнув памятник, такий самий памятник народ здигне на могилі жертв страйків.

Ціна збіжу і плодів господарських,

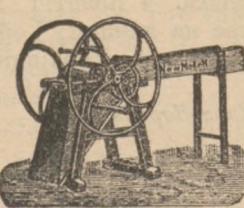
Ціна збіжу у Львові. В остатних дніх платили за 50 кільограмів: пшениці 7·10—0·720; жита 6·10—6·15; ячменю пшового 0·00—0·00; ячменю броварного 5·25—5·50; вівса 5·75—6·00; ріпаку 9·50—9·75; гороху пшового 6·00—6·25; гороху до вареня 8·00—8·25; вики 5·50 до 5·75; бобику 5·00—5·10; гречки 0·00—0·00; кукурудзи 5·50—5·75; конюшини червоної 50—до 55.—; білої 85·00—90·00; шведської 00·00 до 00·00; тимотки 00·00—00·00 корон.

Найвищі відзначені від Дирекції дібр Єго Ц. і К. Вел. Щеся Франца Йосифа I від ц. к. Товар. господ. і Вис. Міністерства рільн. у Відві і від Академії винаходів в Парижі.

Оригінальні машини рільні Ф. Віхтер-Модель, Польонія, **THITNA** з 3 і 4 ножами, кованими щитами, криті кераті і т. і.

лього в Простійові як: знані січкарні Ньюсіачи рядові „Монтанія“ молотильні з Млинки до чищення збіжу системи Ба-

кера почавши від 78 К. знаряди ковальські, паси до олію, ваги, сікавки огневі і машини до шита з первих фабрик, пристроячі найдешевше

I. НАЙБЕРГЕР і Сна у Львові.

Склади у власнім домі при ул. ГРОДЕЦЬКІЙ ч. 53, куди всяке замовлення просимо висилати.

I. НАЙБЕРГЕР і Сна у Львові.

Машини і господарські знаряди

можна купувати через

,НАРОДНУ ТОРГОВЛЮ“

у Львові

Січкарні ССХ з 2 ножами і 1 колесом по 54 кор.
Січкарні ТН з 3 ножами і 2 колесами „ 56 „
Січкарні ТН з 4 ножами і 2 колесами „ 59 „
Млинки до чищення збіжу системи Бакера „ 100 „
Млинки до чищення збіжу лекші „ 64 „
Молотильні ручні . . . . „ 170 „
Краячі до бураків . . . . „ 60 „
Тискачі (гнітівники) . . . . „ 230 „
Праси до олію . . . . „ 230 „
Плуги ковальської роботи з колісницями „ 32 „
Коси стирийські 60, 70 і 80 см. довгі по кор. 1:00, 1:20, 1:40.

Млинки для менших господарів 59 кор.

Інші машини і господарські знарядя по фабричних цінах.

Коси можна купувати по всіх складах „Народної Торговлі.“

ЛІКАР

недуг внутрішніх, головно горла і грудей (хрипка, упорчий кашель, початки сухот і т. д.)

ДР. ЕВГЕН ОЗАРКЕВИЧ

довголітний лікар клініки і заведення лічничого в Щавниці

мешкає і ordinuje

у Львові

улиця Корняктів ч. I. II. поверх.

(Народний Дім від церкви).

Складайте свої щадності в Дністрі.

Товариство взаїмного кредиту, створене зареєстроване з обмеженою рівністю у Львові, Ринок ч. 10. дім „Просвіти“.

принимає вкладки щадничі і о-процентові їх по 4% від ста. дністер Стан вкладок 31. грудня 1901 900.193 К. 53 с. на 1.063 книжочках.

уділяє своїм членам позичок на векселі і скріпти за іншабулюєю або при відповідній поруці на 5/2% і 1% додатку на копії адміністрації Спілку позичок розкладає „Дністер“ додіно також до 10 літ. Членом може бути тільки член обезпечений в „Дністрі“, від огню. Уділ членський вносить 50 К., вписове 2 К. Уділ вплачений по день 31. грудня 1901: 81.169 К. 37 с. Членів було: 2.006. Стан позичок: 869.245 К. 4 с.

уділяє рік річно з чистого зиску датки на публичні добродійні дністер рускі ціли — на церкви, школи і т. д. — До кінця року 1901 уділено 8.840 К.

Інформацій в справах позичок уділяють агенти і Дирекція.

Важне для хорів при Читальніях!

Вийшов збірник пісень на чотири голоси:

Сей збірник п. з. „Наша Дума“ складається з двох частей для хору мішаного і мужского. Кожда частина числиве 25 різних народних пісень. Збірник „Наша Дума“ можна набути в Канцелярії Товариства „Просвіти“ у Львові ринок ч. 10. по ціні 2 кор. 75 сот. з пересилкою поштовою. Без пересилки коштує 2 К. 50 с.

Висилає ся тільки за попереднім надсланем належності: всяке інші замовлення позістануть неуважлені.

Парцеляція 300 моргів дуже красної землі з сіножатами по 135 зр. до розпарцелявання селянам. Зголопеня: Агенція Тарнавського, Львів, пляц Капітульний ч. 3.